

ДОДАТОК II

Загальні умови, які застосовуються до фінансованих Європейським Союзом грантових контрактів на зовнішню діяльність

ЗМІСТ

Пояснення термінів, що використовуються в цих Загальних умовах, можна знайти в «Глосарії термінів», Додатку А1 до Практичного посібника з контрактних процедур зовнішньої діяльності ЄС.

У випадку операційних грантів термін «Проект» слід розуміти як «Робоча програма».

Термін «Координатор» означає Бенефіціара, зазначеного як Координатор в Спеціальних умовах.

Термін «Бенефіціар(и)» охоплює всіх Бенефіціарів Проекту, включно з Координатором. Якщо в Проекті лише один Бенефіціар, то терміни Бенефіціар(и) та Координатор позначають цього єдиного Бенефіціара Проекту.

Термін «сторона(и) цього Контракту» означає сторони, які підписали цей Контракт (тобто, Бенефіціара(ів) та Контрактуючий орган).

Термін «дні» в цьому Контракті слід розуміти як календарні дні, якщо не зазначено інше.

1 стаття 1 – Загальні положення	2
2 стаття 2 – Зобов'язання з надання інформації та фінансових і змістовних звітів	3
3 стаття 3 – Відповідальність	4
4 стаття 4 – Конфлікт інтересів	4
5 стаття 5 – Конфіденційність	5
6 стаття 6 – Помітність	5
7 стаття 7 – Власність на / використання результатів та обладнання	6
8 стаття 8 – Оцінка/моніторинг проекту	6
9 стаття 9 – Внесення змін до Контракту	6
10 стаття 10 – Виконання	7
11 стаття 11 – Подовження та призупинення	8
12 стаття 12 – Розірвання контракту	9
13 стаття. – Право, що регулює Контракт, та вирішення спорів	11
14 стаття 14 – Прийнятні витрати	12
15 стаття 15 – Виплата та відсотки на прострочену виплату	15
16 стаття 16 – Рахунки й технічні та фінансові перевірки	19
17 стаття 17 – Остаточна сума гранту	21
18 стаття 18 – повернення	22

ЗАГАЛЬНІ ТА АДМІНІСТРАТИВНІ ПОЛОЖЕННЯ

СТАТТЯ 1 – ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Загальні принципи

- 1.1. Лише Бенефіціар(и) та Контрактуючий орган є сторонами цього Контракту. У випадках, коли Європейська Комісія не є Контрактуючим органом, вона не є стороною цього Контракту, який надає Європейській Комісії лише ті права та обов'язки, які зазначені в цьому Контракті.
- 1.2. Цей Контракт та платежі, що проводяться за ним, не можуть бути передані третій стороні жодним чином без попередньої письмової згоди Контрактуючого органу.

Захист даних

- 1.3. Всі персональні дані мають оброблятися виключно з метою виконання, управління та моніторингу цього Контракту Контрактуючим органом та можуть передаватися органам, відповідальним за завдання з моніторингу та перевірок відповідно до права ЄС. Бенефіціари мають право на доступ до їхніх персональних даних та на коригування таких даних. Якщо у Бенефіціара(ів) виникатимуть будь-які запитання щодо обробки їхніх персональних даних, вони повинні звертатися з ними до Контрактуючого органу. Бенефіціар(и) має право звернення до Європейського інспектора з захисту персональних даних.
- 1.4. Бенефіціар повинен обмежувати доступ та використання персональних даних до того обсягу, який абсолютно необхідний для виконання, управління та моніторингу цього Контракту та вживатиме всіх необхідних технічних та організаційних заходів з безпеки для суворого захисту конфіденційності та обмеження доступу до цих даних.

Роль Бенефіціара(ів)

- 1.5. Бенефіціар(и) повинні (повинні):
  - a) впроваджувати Проект солідарно з Контрактуючим органом, вживаючи всі необхідні та розумні заходи для забезпечення виконання Проекту у відповідності до Опису Проекту в Додатку I та умов цього Контракту.

З цією метою, Бенефіціар впроваджує Проект з належною ретельністю, ефективністю, прозорістю та старанністю відповідно до принципів ефективного фінансового управління та найкращих практик у цій сфері.
  - b) бути відповідальними за виконання обов'язків, покладених цим Контрактом на всіх спільно та на кожного окремо;
  - c) надавати Координатору всі дані, необхідні для підготовки звітів, фінансових звітів та іншу інформацію чи документи, передбачені цим Контрактом та Додатками до нього, а також будь-яку інформацію, необхідну для проведення аудиту, перевірок, моніторингу чи оцінки, відповідно до ст. 16;
  - d) забезпечити надання всієї інформації та подання запитів до Контрактуючого органу через Координатора;
  - e) узгодити належні внутрішні правила щодо внутрішнього координування та представництва Бенефіціара(ів) перед Контрактуючим органом з усіх питань, що стосуються цього Контракту, які б узгоджувалися з положеннями цього Контракту та відповідним законодавством.

Роль Координатора

1.6. Координатор повинний:

- a) спостерігати, щоб Проект втілювався відповідно до цього Контракту, та забезпечувати координацію виконання Проекту всіма Бенефіціарами;
- b) бути посередником у комунікації між Бенефіціаром(ами) та Контрактуючим органом;
- c) бути відповідальним за надання всіх документів та інформації Контрактуючому органу, які можуть вимагатися за цим Контрактом, зокрема щодо описових звітів та платежів. У випадках, коли необхідна інформація від Бенефіціара(ів), Координатор відповідає за отримання, перевірку та консолідацію інформації перед тим, як вона буде направлена Контрактуючому органу.

Будь-яка надана інформація та будь-який запит Координатора до Контрактуючого органу вважаються узгодженими з усіма Бенефіціарами;

- d) інформувати Контрактуючий орган про будь-які події, що можуть вплинути або затримати виконання Проекту;
- e) інформувати Контрактуючий орган про зміну юридичної, фінансової, технічної, організаційної ситуації Бенефіціара(ів) або прав власності, а також зміну найменування, місцезнаходження або юридичного представника Бенефіціара(ів);
- f) бути відповідальним у випадку аудиту, перевірок, моніторингу або оцінки, відповідно до ст. 16, за надання всіх необхідних документів, включаючи бухгалтерію Бенефіціара(ів), копії відповідних супровідних документів та підписані примірники будь-яких контрактів, укладених відповідно до ст. 10.
- g) нести повну фінансову відповідальність за забезпечення виконання Проекту у відповідності з цим Контрактом;
- h) вжити належних заходів для надання фінансової гарантії, на вимогу, відповідно до положень ст. 4.2 Спеціальних умов;
- i) робити запити на платежі у відповідності до цього Контракту;
- j) бути єдиним отримувачем від імені всіх Бенефіціара(ів) платежів з боку Контрактуючого органу. Координатор повинний забезпечити подальші належні платежі Бенефіціару(ам) без необґрунтованої затримки;
- k) не делегувати ані ці завдання, ані їх частину Бенефіціару(ам) чи іншим організаціям.

СТАТТЯ 2 – ЗОБОВ'ЯЗАННЯ З НАДАННЯ ФІНАНСОВИХ І ОПИСОВИХ ЗВІТІВ

- 2.1. Бенефіціар має надавати Контрактуючому органу всю необхідну інформацію щодо виконання Проекту. Звіт повинний бути викладений таким чином, щоб уможливити порівняння досягнення цілі(ей), запланованих та вжитих засобів, запланованих та досягнутих результатів, деталей бюджету Проекту. Рівень деталізації будь-якого звіту повинний відповідати Опису проекту та Бюджету Проекту. Координатор повинний збирати всю необхідну інформацію та готувати консолідований проміжний та фінальний звіт. Ці звіти повинні:

- a) охоплювати Проект в цілому, незважаючи на те, яка саме його частина фінансується Контрактуючим органом;
  - b) складатися з описового та фінансового звіту, підготовлених відповідно до зразків, що надані в Додатку VI;
  - c) надавати повний опис всіх аспектів виконання Проекту за звітний період, включаючи випадки спрощених розрахунків витрат, кількісну та якісну інформацію, необхідну для підтвердження відповідності умовам відшкодування витрат, встановленим цим Контрактом;
  - d) бути виконаним у валюті та мовою цього Контракту;
  - e) включати будь-які оновлення Плану комунікацій, відповідно до ст. 6.2;
  - f) включати будь-які доречні звіти, публікації, прес-релізи та повідомлення, пов'язані з Проектом;
- 2.2. Додатково фінальний звіт повинний:
- a) охоплювати будь-який період, не охоплений попередніми звітами;
  - b) включати підтвердження передачі права власності відповідно до ст. 7.5.
- 2.3. Спеціальними умовами можуть бути встановлені додаткові вимоги до звітування.
- 2.4. Контрактуючий орган може в будь-який час вимагати додаткову інформацію. Координатор повинний надати таку інформацію протягом 30 днів від моменту такого запиту мовою Контракту.
- 2.5. Звіти повинні надаватися разом із запитом платежів, відповідно до ст. 15. Якщо Координатор не надасть будь-який звіт або будь-яку додаткову інформацію, запитувану Контрактуючим органом, в межах встановленого граничного строку без прийнятного письмового пояснення причин, Контрактуючий орган може припинити цей Контракт, відповідно до ст. 12.2 (a) та (f).

СТАТТЯ 3 – ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

- 3.1. Контрактуючий орган не може за будь-яких обставин чи з будь-якої причини нести відповідальність за будь-яку шкоду чи ушкодження персоналу чи власності Бенефіціара під час впровадження Проекту або внаслідок Проекту. Контрактуючий орган не може, таким чином, приймати жодних претензій щодо компенсації чи підвищення розміру платежів у зв'язку з такою шкодою чи ушкодженням.
- 3.2. Бенефіціар(и) самостійно несе відповідальність перед третіми сторонами, включаючи відповідальність за будь-яку шкоду або ушкодження, понесені ними під час впровадження Проекту або внаслідок Проекту. Бенефіціар(и) звільняє Контрактуючий орган від будь-якої відповідальності, що виникає через претензію чи позов, подані в результаті порушення Бенефіціаром(ами) чи співробітниками Бенефіціара(ів) чи особами, за яких несуть відповідальність ці співробітники, правил чи положень, або в результаті порушення прав третьої сторони.

СТАТТЯ 4 – КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ ТА НАЛЕЖНА ПОВЕДІНКА

- 4.1. Бенефіціар(и) зобов'язується вжити всіх необхідних заходів для запобігання або припинення будь-яких ситуацій, що можуть зашкодити неупередженому та об'єктивному виконанню цього Контракту. Такий конфлікт інтересів може виникнути, зокрема, через економічні інтереси, політичну чи національну

спорідненість, сімейні чи емоційні зв'язки, будь-які інші відповідні зв'язки чи спільні інтереси.

- 4.2. Про кожний конфлікт інтересів, що виникає при виконанні цього Контракту, треба повідомити Контрактуючий орган, не зволікаючи. У випадку такого конфлікту Координатор має негайно вжити необхідних заходів для його усунення.
- 4.3. Контрактуючий орган залишає за собою право перевірити, чи були вжиті заходи достатніми, та може вимагати вжиття додаткових заходів у разі необхідності.
- 4.4. Бенефіціар(и) має дбати про те, щоб їхній персонал, включаючи керівництво, не опинявся в ситуації, що може породити конфлікт інтересів. Без шкоди виконанню обов'язків за цим Контрактом, Бенефіціар(и) зобов'язані негайно та без компенсації з боку Контрактуючого органу замінити свого співробітника у такій ситуації.
- 4.5. Бенефіціар(и) поважатиме права людини та застосовне законодавство щодо охороні навколишнього середовища, в тому числі багатосторонні угоди, а також погоджені на міжнародному рівні основні стандарти праці.

СТАТТЯ 5 – КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ

- 5.1. Відповідно до статті 16, Контрактуючий орган і Бенефіціар(и) зобов'язуються зберігати конфіденційність будь-якої інформації, незалежно від її форми, отриманої у письмовій чи усній формі у зв'язку з виконанням цього Контракту та письмово визначеної як конфіденційна, щонайменше п'ять років після здійснення останнього балансового платежу.
- 5.2. Бенефіціар(и) зобов'язані не використовувати конфіденційну інформацію з будь-якою метою, окрім як для виконання обов'язків за цим Контрактом, якщо немає домовленості з Контрактуючим органом про інше.
- 5.3. Якщо Європейська Комісія не є Контрактуючим органом, вона в будь-якому разі матиме доступ до всіх документів, наданих Контрактуючому органу, та зберігатиме той самий рівень конфіденційності.

СТАТТЯ 6 – НАОЧНІСТЬ

- 6.1. Якщо Європейська Комісія не погоджує чи не вимагає іншого, Бенефіціар повинний вживати всіх необхідних заходів для розповсюдження того факту, що Європейський Союз фінансує чи спів-фінансує Проект. Такі заходи мають відповідати Підручнику з інформування та наочності для зовнішньої діяльності ЄС, складеному та опублікованому Комісією, який можна знайти за адресою: http://ec.europa.eu/europeaid/work/visibility/documents/communication_and_visibility_manual_en.pdf, або будь-якими іншими положеннями, узгодженими між Європейською Комісією та Бенефіціаром(ами).
- 6.2. Координатор має надати на затвердження Європейській Комісії план інформування та звітувати про його виконання згідно зі статтею 2.
- 6.3. Зокрема Бенефіціар(и) має посилатись на Проект та на фінансовий внесок Європейського Союзу в інформації, що надається кінцевим споживачам Проекту, у своїх внутрішніх та річних звітах, та в будь-якому спілкуванні з засобами масової інформації. Він має максимально ставити логотип ЄС там, де це доцільно.
- 6.4. Будь-яке повідомлення чи публікація Бенефіціара стосовно Проекту, включаючи такі, що надаються під час конференції чи семінару, мають зазначати, що Проект отримав фінансування від ЄС. Будь-яка публікація Бенефіціара в будь-якій формі та будь-якому засобі інформації, включаючи Інтернет, має містити наступне

речення: “Цей документ підготовлений та опублікований за фінансової підтримки Європейського Союзу. Зміст цього документу є відповідальністю лише <назва Бенефіціара> і за жодних обставин не може вважатись як такий, що відображає позицію Європейського Союзу”.

- 6.5. Бенефіціар(и) дозволяє Контрактуючому органу та Європейській Комісії (коли вона не є Контрактуючим органом) публікувати його назву та адресу, національність, мету гранту, тривалість та місцезнаходження, максимальну суму гранту та відсоток фінансування витрат за Проектом, як викладено в Статті 3 Спеціальних умов. Обмеження чи відмова від оприлюднення такої інформації може бути надана, якщо це може загрожувати Бенефіціару(ам) або завдавати шкоди його інтересам.

СТАТТЯ 7 – ВЛАСНІСТЬ / ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ТА МАЙНА

- 7.1. Якщо інше не передбачено Спеціальними умовами, власність і права на майнову, інтелектуальну та промислову власність на результати Проекту, звіти та інші пов'язані з ним документи мають належати Бенефіціару(ам).
- 7.2. Не применшуючи значення статті 7.1, Бенефіціар(и) надають Контрактуючому органу (та Європейській Комісії, якщо вона не є Контрактуючим органом) право використовувати вільно та як вона вважатиме за доцільне, зокрема, зберігати, змінювати, перекладати, демонструвати, відтворювати з використанням технічних засобів, публікувати та комунікувати в будь-який спосіб всі документи, отримані за Проектом, в будь-якій формі, за умови, що цим не порушуються існуючі права промислової та інтелектуальної власності.
- 7.3. Бенефіціар(и) повинні забезпечити, щоб у нього були всі права на існуючі об'єкти права інтелектуальної власності, необхідні для виконання цього Контракту.
- 7.4. Якщо впізнавана особа зображується на фотографії чи в фільмі, Координатор зобов'язаний подати у фінальному звіті до Контрактуючого органу заяву такої особи про надання дозволу на використання її зображення. Це не стосується фотографій та відео-зйомки, зроблених в публічних місцях, де зняті випадкові люди серед публіки, що є впізнаваними лише гіпотетично, та публічних осіб, знятих за виконанням їх публічних обов'язків.
- 7.5. За винятком випадків, коли інше вказано в Описі Проекту в Додатку I, обладнання, транспортні засоби та матеріали, оплачені за Бюджетом Проекту, мають бути передані кінцевим бенефіціарам Проекту не пізніше подання кінцевого звіту.

Якщо немає таких кінцевих бенефіціарів Проекту, яким можна було б передати обладнання, транспортні засоби та матеріали, Бенефіціар(и) передає їх:

- місцевим органам влади
- місцевим бенефіціарам
- місцевим афілійованим структурам
- іншому проекту, фінансованому європейським союзом
- або, у виключних випадках, зберігає власність на них

В таких випадках Координатор подає обґрунтований письмовий запит на погодження Контрактуючому органу, з інвентарним списком відповідних одиниць, та пропозицію щодо їх використання, у належний час та щонайпізніше під час подання кінцевого звіту.

У жодному випадку кінцеве використання не може піддавати небезпеці сталість Проекту або вести до отримання прибутку Бенефіціаром(ами).

- 7.6. Копії підтверджуючих документів про передання обладнання та транспортних засобів, вартість придбання яких перевищувала EUR 5,000 за одиницю, мають бути додані до фінального звіту. Підтверджуючі документи про передання обладнання та транспортних засобів, вартість яких не перевищувала EUR 5,000 за одиницю, мають зберігатися Бенефіціаром(ами) на випадок контролю.

СТАТТЯ 8 – ОЦІНКА / МОНІТОРИНГ ПРОЕКТУ

- 8.1. Якщо Європейська Комісія проводить проміжну або післяпроектну оцінку чи моніторинг, Координатор зобов'язаний надати їй чи уповноваженим нею особам будь-які документи чи інформацію, необхідні для проведення оцінки чи моніторингу.

Представники Європейської Комісії будуть запрошені до участі в основному моніторингу та в проведенні оцінки щодо впровадження Проекту, які проводяться Бенефіціаром(ами).

- 8.2. Якщо Бенефіціар(и) або Європейська Комісія проводить чи замовляє оцінку в ході впровадження проекту, вони мають надати іншій Стороні копію звіту з оцінки.

СТАТТЯ 9 – ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО КОНТРАКТУ

- 9.1. Будь-яке внесення змін до Контракту, включаючи додатки до нього, має здійснюватися у письмовій формі. Зміни до Контракту можуть вноситися лише протягом строку його дії.
- 9.2. Внесення змін не може мати на меті та наслідком таке змінення Контракту, що поставило б під сумнів рішення про надання гранту або суперечили б рівним умовам для всіх подавачів. Максимальна сума гранту за ст. 3.2 Спеціальних умов не може бути збільшена.
- 9.3. Якщо внесення змін вимагається Бенефіціаром(ами), Координатор має подати належно обґрунтований запит Контрактуючому органу за тридцять днів до дати, з якої зміни мають вступити в силу, за винятком випадків особливих обставин, належним чином обґрунтованих Бенефіціаром та визнаних Контрактуючим органом.
- 9.4. Коли внесення змін до Бюджету чи Опису Проекту не впливає на основну мету Проекту, а фінансовий вплив обмежений змінами в межах рядків однієї статті бюджету, в т.ч. відміною чи введенням нового рядка, або перенесенням між основними статтями бюджету, включаючи зміну в розмірі 25 % чи менше від початково зазначеної суми (або зміненої додатковим контрактом) стосовно кожної задіяної статті прийнятих витрат, Координатор може змінити бюджет та повідомити про це Контрактуючий орган відповідно, в письмовій формі та щонайпізніше у наступному звіті. Ця методика не може використовуватися для внесення змін до статей на непрямі витрати, резерв на непередбачувані витрати, внески у натуральній формі та суми чи ставки спрощеного розрахунку витрат.
- 9.5. Зміни адреси, банківського рахунку чи аудитора можуть бути просто повідомлені Координатором. Однак, за обґрунтованих обставин, Контрактуючий орган може виступити проти вибору Координатора.
- 9.6. Контрактуючий орган залишає за собою право вимагати, щоб аудитор, на якого посилається стаття 5.2 Спеціальних умов, був замінений, якщо причини, які були невідомі під час підписання Контракту, роблять сумнівними незалежність чи професійні стандарти аудитора.

СТАТТЯ 10 – ВПРОВАДЖЕННЯ

Контракти на впровадження

- 10.1. Якщо Бенефіціар(и) має укласти контракти з підрядниками для впровадження Проекту, то такі контракти можуть охоплювати лише обмежену частину Проекту та укладатися з дотриманням правил закупівель, а також правил громадянства та походження, викладених у Додатку IV до Контракту.
- 10.2. В міру доречного, Бенефіціар(и) також мають забезпечити дотримання положень ст. 3, 4, 5, 6, 7, 8 та 16 цих Загальних умов, які їх стосуються, також підрядниками, обраними для виконання контрактів.
- 10.3. Координатор зобов'язаний надати у звітності Контрактуєчому органу вичерпний та детальний звіт про порядок проведення закупівель та виконання контрактів, укладених відповідно зі ст. 10.1, згідно з вимогами до звітування, зазначеними у розділі 2 Додатку VI.

Фінансова підтримка третіх сторін

- 10.4. З метою сприяння досягненню цілей Проекту та, зокрема, коли виконання Проекту вимагає надання фінансової підтримки третім сторонам, Бенефіціар(и) може надати фінансову підтримку, якщо це передбачено Спеціальними умовами.
- 10.5. Максимальний розмір фінансової підтримки становить 60 000 євро на кожну третю сторону за винятком ситуацій, коли метою Проекту є перерозподіл гранту.
- 10.6. Опис Проекту, згідно з відповідними вказівками Контрактуєчого органу, повинний визначати типи організацій, які мають право на фінансову підтримку, та вичерпний перелік видів діяльності, на які надаватиметься фінансова допомога. Критерії відбору третіх сторін – отримувачів фінансової допомоги, включаючи критерії визначення її точного розміру, також повинні бути зазначені.
- 10.7. Координатор зобов'язаний надати у своєму звіті Контрактуєчому органу вичерпний та детальний звіт про визначення отримувачів фінансової допомоги та її надання. Такі звіти повинні включати, зокрема, інформацію про порядок визначення отримувачів, ідентифікацію отримувачів фінансової допомоги, розмір наданої допомоги, досягнуті результати, проблеми, які виникли, та їх вирішення, проведеної діяльність, а також розклад заходів, які ще мають бути здійснені.
- 10.8. В міру доречного, Бенефіціар(и) також мають забезпечити дотримання положень ст. 3, 4, 5, 6, 7, 8 та 16 цих Загальних умов, які їх стосуються, також третіми сторонами, що отримують фінансову допомогу.

СТАТТЯ 11 – ПОДОВЖЕННЯ ТА ПРИЗУПИНЕННЯ

Подовження

- 11.1. Координатор зобов'язаний негайно повідомити Контрактуєчий орган про будь-які обставини, що можуть перешкодити чи затримати впровадження Проекту. Координатор може вимагати подовження терміну впровадження Проекту, передбаченого ст. 2 Спеціальних умов, відповідно до ст. 9. Вимога повинна супроводжуватися підтверджуючими документами, необхідними для її схвалення.

Призупинення Координатором

- 11.2. Координатор може призупинити впровадження всього чи частини Проекту, якщо надзвичайні обставини, зокрема форс мажорні, роблять його продовження занадто

складним чи небезпечним. Координатор має негайно повідомити Контрактуючий орган про сутність, очікувану тривалість та прогнозовані наслідки призупинення.

- 11.3. Координатор або Контрактуючий орган можуть в такому випадку припинити цей Контракт згідно зі Статтею 12.1. Якщо Контракт не припинений, Бенефіціар(и) має докласти зусиль для того, що мінімізувати час його призупинення та можливу шкоду, та поновити впровадження як тільки дозволять обставини, і відповідно повідомити Контрактуючий орган.

Призупинення Контрактуючим органом

- 11.4. Контрактуючий орган може вимагати від Бенефіціара(ів) призупинити впровадження всього чи частини Проекту, якщо надзвичайні обставини, зокрема, форс мажорні, роблять його продовження занадто складним чи небезпечним. Про це Контрактуючий орган зобов'язаний повідомити Координатора, зазначивши сутність та очікувану тривалість призупинення.
- 11.5. Координатор або Контрактуючий орган можуть в такому випадку припинити цей Контракт згідно зі Статтею 12.1. Якщо Контракт не припинений, Бенефіціар(и) має докласти зусиль для того, що мінімізувати час його призупинення та можливу шкоду, та поновити впровадження як тільки дозволять обставини, але після отримання підтвердження від Контрактуючого органу.
- 11.6. Контрактуючий орган також може призупинити цей Контракт або участь Бенефіціара(ів) в цьому Контракті, якщо Контрактуючий орган має докази, що, або якщо через об'єктивні та добре обґрунтовані причини Контрактуючий орган вважає необхідним перевірити, чи не:
- а) сталися суттєві помилки, порушення чи шахрайство під час проведення процедури відбору чи виконання Проекту;
  - б) порушили Бенефіціар(и) будь-який суттєвий обов'язок за Контрактом.
- 11.7. Координатор зобов'язаний надати будь-яку запитувану інформацію, роз'яснення або документ впродовж 30 днів після отримання запиту, надісланого Контрактуючим органом. Якщо, незважаючи на інформацію, роз'яснення чи документ, надані Координатором, виявиться, що під час проведення процедури відбору або виконання гранту сталися суттєві помилки, порушення, шахрайство або невиконання обов'язків, Контрактуючий орган може припинити цей Контракт відповідно до ст. 12(2) h.

Форс-мажор

- 11.8. Форс мажор в контексті цього документу означає будь-яку неочікувану надзвичайну ситуацію чи подію, що не контролюється жодною зі сторін Контракту та яку не може подолати розумними кроками жодна зі сторін, такі як стихійні лиха, страйк, колективне звільнення або інші промислові негаразди, дії ворогів держави, оголошені та неоголошені війни, блокування, повстання, масові заворушення, епідемії, зсуви ґрунту, землетруси, шторми, блискавки, повені, змиви, цивільні безлади, вибухи. Рішення Європейського Союзу призупинити співпрацю з країною-партнером вважається форс-мажором, якщо воно означає призупинення фінансування по цьому Контракту.
- 11.9. Бенефіціар(и) не нестиме відповідальність за порушення своїх зобов'язань за Контрактом, якщо він не може їх виконати у зв'язку з форс-мажорними обставинами.

Подовження строку впровадження після призупинення

- 11.10. У разі призупинення на підставі ст. 11.2, 11.4 та 11.6, строк впровадження Проекту повинен бути подовжений на строк такого призупинення, не обмежуючи дію інших змін до Контракту, які можуть стати необхідними для адаптації Проекту до нових умов виконання. Стаття 11.10 не застосовується до операційних грантів.

СТАТТЯ 12 – ПРИПИНЕННЯ КОНТРАКТУ

Припинення у випадку форс-мажору

- 12.1. У випадках, передбачених в ст. 11.2 та 11.4, якщо Координатор або Контрактуючий орган вважають, що Контракт не може далі виконуватися ефективно чи належно, вони повинні провести консультації з іншою стороною. У разі неспроможності досягти згоди щодо способу вирішення, Координатор чи Контрактуючий орган можуть припинити цей Контракт, письмово попередивши другу сторону за два місяці, без обов'язку сплачувати компенсацію.

Припинення за ініціативою Контрактуючого органу

- 12.2. Не обмежуючи дію ст. 12.1, у наступних випадках Контрактуючий орган може, після належних консультацій з Координатором, припинити Контракт або участь будь-кого з Бенефіціарів Контракту без виплати компенсації:
- a) Бенефіціар(и) не виконують, без обґрунтування, покладені на нього суттєві обов'язки окремо чи разом та, після надання йому листа з повідомленням про необхідність виконати обов'язки, все ще не виконує їх або не надає задовільне пояснення протягом 30 днів після отримання такого листа;
  - b) Бенефіціар(и) є банкрутом або ліквідується, його справи адмініструє суд або за домовленістю з кредиторами, призупинив діяльність, є суб'єктом судових процедур з цього приводу або знаходиться в будь-якій аналогічній ситуації, що впливає з подібних процедур, передбачених національним законодавством чи підзаконними актами;
  - c) Бенефіціар(и) або пов'язані організації чи особи визнані винними в порушенні професійної етики, доведеному будь-якими засобами;
  - d) Бенефіціар(и) або пов'язана з ним організація чи фізична особа вчинили шахрайство, корупцію або беруть участь у злочинній організації, відмиванні грошей або будь-якій іншій нелегальній діяльності, що зашкоджує фінансовим інтересам Європейського Союзу;
  - e) зміна юридичної, фінансової, технічної, організаційної ситуації чи власника Бенефіціара(ів) чи припинення участі Бенефіціара(ів) суттєво впливає на виконання цього Контракту чи ставить під сумнів рішення про надання гранту;
  - f) Бенефіціар(и) або пов'язана з ним організація чи фізична особа винні в наданні недостовірних даних під час проведення відбору грантових заявок чи під час виконання Контракту або не надає – чи не надає в межах встановленого цим Контрактом граничного строку – інформацію щодо Проекту, яку вимагає Контрактуючий орган;
  - g) Бенефіціар(и) не виконав обов'язки зі сплати внесків на соціальне страхування або податків відповідно до правових положень держави, в якій він заснований;

h) Контрактуючий орган має докази того, що Бенефіціар(и) або пов'язані організації чи особи вчинили суттєві помилки, порушення або шахрайство при відборі грантових заявок чи виконанні Проекту;

i) на Бенефіціара(ів) накладено адміністративний штраф за ст. 12(8);

j) Контрактуючий орган має докази наявності в Бенефіціара(ів) конфлікту інтересів;

k) Європейська Комісія має докази того, що Бенефіціар(и) вчинили системні або повторні помилки чи порушення, шахрайство або серйозне порушення обов'язків за іншими грантами Європейського Союзу та наданими Бенефіціару(ам) за подібних обставин, за умови, що ці помилки, порушення, шахрайство чи серйозні порушення мали серйозні матеріальні наслідки для гранту.

- 12.3. У випадках, зазначених в пунктах (c), (d), (f), (h) та (k), будь-якою пов'язаною особою вважається фізична особа з правом представництва, прийняття рішення або контролю над Бенефіціаром(ами). Будь-яка пов'язана установа означає будь-яку установу, яка відповідає критеріям, зазначеним в статті 1 Директиви сьомої Європейської Ради № 83/349/ ЕЕС від 13 червня 1983 року.

Припинення участі Бенефіціара(ів) за ініціативою Координатора

- 12.4. За обґрунтованих підстав, участь Бенефіціара(ів) у Контракті може бути припинена Координатором. Для цього Координатор повинен повідомити Контрактуючий орган про причини такого припинення участі та дату, з якої воно вступає в силу, разом з пропозицією перерозподілу завдань Бенефіціара(ів), чия участь припиняється, або щодо можливої заміни. Пропозиція повинна бути надіслана за тривалий час до вступу в силу припинення участі. Якщо Контрактуючий орган погоджується, зміни до Контракту повинні вноситися згідно зі ст. 9.

Кінець дії Контракту

- 12.5. Зобов'язання Європейського Союзу щодо виплат за цим Контрактом припиняються після спливу 18 місяців по закінченню строку впровадження Проекту, зазначеного в ст. 2 Спеціальних умов, крім випадків, коли Контракт припинено відповідно до ст. 12. Контрактуючий орган повинний повідомити Координатора про будь-яку відстрочку кінцевого строку.

- 12.6. Цей Контракт автоматично припиняється, якщо він не привів до жодної виплати Контрактуючим органом впродовж двох років з його підписання.

Наслідки припинення

- 12.7. У випадку припинення Контракту Координатор здійснить негайні кроки по завершенню Проекту, у швидкий та належний спосіб, а також так, щоб скоротити подальші витрати до мінімуму.

Не обмежуючи дію ст. 14, Бенефіціар(и) має право на виплату тільки за виконану частину Проекту, за винятком витрат, пов'язаних з поточними зобов'язаннями, які мають бути виконані після припинення.

Для цього Координатор подає запит платежу до Контрактуючого органу в межах строку, зазначеного у ст. 15(2), починаючи з дати припинення Контракту.

У випадку припинення згідно ст. 12.1, Контрактуючий орган може погодитися компенсувати неминучі залишкові витрати, понесені за період подання повідомлення, за умови, що перший параграф ст. 12.7 був виповнений належним чином.

У випадках припинення, зазначених в пунктах а), с) d), f), h) та k) ст. 12.2, після належних консультацій з Координатором та залежно від серйозності порушень, Контрактуючий орган може вимагати повного чи часткового повернення коштів, надмірно сплачених за Проектом.

Адміністративні та фінансові стягнення

- 12.8. Незалежно від інших засобів, наявних у цьому Контракті, Бенефіціар(и), який надав недостовірні дані, зробив значні помилки, порушення чи шахрайство, або серйозне порушення своїх обов'язків за Контрактом може бути виключений з усіх контрактів та грантів, які фінансуються ЄС максимум на п'ять років з дати встановлення порушення, що підтвердилося в результаті змагального процесу з Європейською Комісією, відповідно до фінансових норм, які регулюють контракти, що фінансуються з Бюджету або ЄФР. Цей строк може бути подовжений до 10 років у випадку повторного порушення протягом 5 років з першого порушення.
- 12.9. Додатково або замість адміністративних санкцій, викладених в ст. 12.8, на Бенефіціара(ів) можуть бути накладені фінансові стягнення в розмірі 2-10% повної суми Контракту. Цей відсоток може бути збільшений до 4-20% у випадку повторного порушення протягом 5 років з першого порушення.
- 12.10. Європейська Комісія зобов'язана офіційно повідомити Бенефіціара(ів) про рішення про застосування до нього таких стягнень.

СТАТТЯ 13 –ПРАВО, ЩО РЕГУЛЮЄ КОНТРАКТ, ТА ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

- 13.1. Цей Контракт регулюється законодавством країни Контрактуючого органу або, якщо Контрактуючим органом є Європейська Комісія, законодавством Європейського Союзу, доповненим відповідними положеннями законодавства Бельгії.
- 13.2. Сторони Контракту зобов'язані зробити все можливе для мирного вирішення будь-яких спорів, що виникають між ними під час виконання цього Контракту. Для цього вони мають донести свої позиції та можливі способи врегулювання рішення, письмово, та зустрічатись на вимогу одного з них. Координатор та Контрактуючий орган мають відповісти на запит про мирне врегулювання протягом 30 днів. Після спливу цього строку, або у разі недосягнення згоди шляхом мирного врегулювання спору протягом 120 днів після першого запиту, Координатор або Контрактуючий орган можуть повідомити іншу сторону, що він вважає процес таким, що зазнав невдачі.
- 13.3. Якщо не вдалося досягнути мирного врегулювання спору, спір може за спільним рішенням Координатора та Контрактуючого органу бути переданий на процедуру примирення до Європейській Комісії, якщо вона не є Контрактуючим органом. Якщо вирішення не досягнуто протягом 120 днів з початку процедури примирення, кожна Сторона може повідомити іншу, що вона вважає процедуру такою, що зазнала невдачі.
- 13.4. У випадку невдачі вищезазначених процедур, кожна із сторін Контракту може передати суперечку до суду країни Контрактуючого органу або до суду Брюсселя, якщо Контрактуючим органом є Європейська Комісія.

ФІНАНСОВІ ПОЛОЖЕННЯ

СТАТТЯ 14 – ПРИЙНЯТНІ ВИТРАТИ

14.1. Прийнятні витрати – це витрати, фактично понесені Бенефіціаром(ами), які відповідають всім нижчезазначеним критеріям:

- a) вони понесені під час впровадження проекту, як зазначено в Статті 2 Спеціальних умов. Зокрема:
  - i. Витрати щодо послуг та робіт стосуються дій, виконаних в період строку провадження. Витрати на поставку товарів стосуються доставки та встановлення в період строку впровадження. Підписання контракту, оформлення замовлення та вступ в зобов'язання на витрати в період строку впровадження на майбутнє надання послуг, виконання робіт та поставок після закінчення строку впровадження не відповідають цій вимозі. Перерахування грошей між Координатором та/або іншим Бенефіціаром(ами) не вважається понесеними витратами;
  - ii. Понесені витрати повинні бути сплачені до подачі фінальних звітів. Вони можуть бути сплачені пізніше, якщо вони зазначені в фінальному звіті разом з очікуваною датою виплати;
  - iii. Виключення стосується витрат, що відносяться до фінальних звітів, включаючи перевірку витрат, аудит та фінальну оцінку Проекту, які можуть бути понесені після закінчення строку впровадження.
  - iv. Процедури укладання контрактів на впровадження, згідно ст. 10, можуть бути розпочаті, і контракти можуть бути укладені Бенефіціаром(ами) до початку періоду впровадження Проекту, за умови виконання положень Додатку IV, за умови дотримання положень Додатку IV.
- b) вони зазначені в запланованому загальному бюджеті Проекту;
- c) вони необхідні для впровадження Проекту;
- d) вони можуть бути ідентифіковані та перевірені, зокрема вони записані в бухгалтерії Бенефіціара(ів) та визначені згідно з відповідними бухгалтерськими стандартами та звичайною практикою обліку витрат Бенефіціара(ів);
- e) вони відповідають вимогам відповідного податкового законодавства та законодавства щодо соціального забезпечення;
- f) вони раціональні, виправдані та відповідають вимогам належного фінансового управління, зокрема в тому, що стосується економії та ефективності.

Прийнятні прямі витрати

14.2. За умови дотримання ст. 14.1 та, якщо доречно, положень Додатку IV, такі прямі витрати Бенефіціара(ів) є прийнятними:

- a) витрати на персонал, задіяний в Проекті, відповідно до фактичних зарплат брутто, включно з соціальними внесками внески та іншими витратами, пов'язаними з

оплатою праці; зарплати та витрати не мають перевищувати такі, що зазвичай несе Бенефіціар(и), якщо тільки на це не є обґрунтованою необхідністю для виконання Проекту;

- b) витрати на поїздки і добові для персоналу та інших осіб, які беруть участь в Проекті, за умови, що вони не перевищують витрат, які зазвичай несе Бенефіціар(и) згідно його правил та норм, або розмірів, опублікованих Європейською Комісією на час таких відряджень, якщо відшкодування відбувається на основі спрощеного розрахунку витрат;
- c) придбання обладнання (нового або вживаного) та товарів саме для цілей Проекту, та витрати й послуги, за умови, що права власності на них передається наприкінці Проекту згідно зі ст. 7.5;
- d) витратні матеріали;
- e) витрати, пов'язані з контрактами, укладені Бенефіціаром(ами) для впровадження Проекту, зазначеними в ст. 10;
- f) витрати, що безпосередньо впливають з вимог Контракту (розповсюдження інформації, оцінка Проекту, аудити, переклади, розмноження, страхування тощо), включаючи витрати на фінансове обслуговування (зокрема витрати на перекази та фінансові гарантії, що вимагаються за Контрактом);
- g) державні мита, податки та збори, включаючи ПДВ, які були сплачені та не можуть бути відшкодовані Бенефіціарам, якщо інше не зазначено в Спеціальних умовах;
- h) накладні витрати, якщо це операційний грант.

Варіанти спрощеного розрахунку витрат

14.3. Відповідно до детальних положень Додатку III, прийнятні витрати можуть впливати з або бути поєднанням таких варіантів розрахунку, як:

- a) вартість одиниці;
- b) фіксована сума;
- c) фіксована ставка.

14.4. Способи визначення вартості одиниці, фіксованої суми чи фіксованої ставки Бенефіціаром(ами) повинні бути чітко викладені та обґрунтовані в Додатку III та повинні дотримуватися вимог про неприбутковість та уникати подвійного фінансування одних витрат. Ця інформація може ґрунтуватися на історії та/або фактичній бухгалтерії Бенефіціара(ів), або даних з обліку витрат, або зовнішній інформації, якщо вона доступна та доречна.

Витрати, що обчислюються за спрощеним варіантом, повинні задовольняти вимогам прийнятності, вказаним у ст. 14.1 та 14.2. Їх не потрібно підкріплювати обліковими та супровідними документами крім тих, що підтверджують відповідність вимогам відшкодування, встановленим Додатками I та III.

Ці витрати не можуть включати витрати, що є неприйнятними згідно ст. 14.9, або витрати, що вже показані в інших рядках або статтях бюджету цього Контракту.

Розміри вартості одиниці, фіксованої суми або ставки, визначені в Додатку III, не можна змінювати в односторонньому порядку та не можна ставити під сумнів під час післяпроектних перевірок.

- 14.5. Загальна сума фінансування, розрахованого за спрощеними варіантами, не може перевищувати 60 000 євро на кожного Бенефіціара, якщо інше не передбачено Спеціальними умовами.

Резерв на непередбачувані витрати

- 14.6. Резерв на непередбачувані витрати та/або можливі коливання валютних курсів, що не перевищує 5 % від прямих прийнятих витрат, може бути включений в бюджет Проекту, щоб забезпечити необхідні коригування у зв'язку з непередбачуваними змінами обставин. Він може бути використаний тільки за попереднього письмового дозволу Контрактуючого органу, що надається на належним чином обґрунтований запит Координатора.

Непрямі витрати

- 14.7. Непрямі витрати проекту включають ті прийнятні витрати, які не можна визначити як конкретні витрати, напряму пов'язані з виконанням проекту, не можна віднести напряму на рахунок проекту внаслідок вимог прийнятності, зазначених в ст. 14.1. Проте Бенефіціар(и) несуть ці витрати у зв'язку з прийнятними прямими витратами проекту. Вони не можуть включати неприйнятні витрати, вказані у ст. 14.9, або витрати, які вже показані в інших рядках або статтях бюджету цього Контракту.

Фіксований відсоток загальної суми прийнятих витрат за Проектом, що не перевищує відсоток, зазначений в ст. 3 Спеціальних умов, може бути включений як непрямі витрати Проекту. Фіксовані ставки, що відносяться до непрямих витрат, не потрібно підтверджувати бухгалтерськими документами. Ця сума не береться до уваги під час розрахунку максимальної суми витрат за спрощеними варіантами.

Непрямі витрати є неприйнятними за грантом на проект Бенефіціару, який вже отримує фінансування з бюджету Європейського Союзу у вигляді операційного гранту протягом цього періоду.

Ст. 14.7 не застосовується у випадку операційного гранту.

Внески в натуральній формі

- 14.8. Будь-які внески в натуральній формі, що мають бути зазначені окремо в Додатку III, не є фактичними витратами та не належать до прийнятих витрат. Якщо інше не передбачено Спеціальними умовами, внески у натуральній формі не можуть вважатись співфінансуванням з боку Бенефіціара(ів).

Якщо внески в натуральній формі допускаються в якості співфінансування, Бенефіціар(и) повинні забезпечити дотримання відповідних податкових норм та норм соціального забезпечення.

Незважаючи на все вищезазначене, якщо Опис Проекту передбачає внески в натуральній формі, такі внески мають бути зроблені.

Неприйнятні витрати

- 14.9. Наступні витрати не вважаються прийнятними:
- a) борги чи витрати на обслуговування боргів (відсотків);
  - b) покриття збитків чи потенційної майбутньої відповідальності;

- c) витрати, задекларовані Бенефіціаром(ами) та вже профінансовані іншими проектами чи робочими програмами, що фінансуються грантом Європейського Союзу (включаючи ЄФР);
- d) придбання землі чи споруд, крім випадків, коли це безпосередньо необхідно для впровадження Проекту та згідно умов, зазначених у Спеціальних умовах; в усіх випадках право власності має бути передане згідно ст. 7.5, не пізніше моменту закінчення проекту;
- e) втрати на обміні валюти;
- f) кредити третім сторонам, якщо інше не передбачено Спеціальними умовами;
- g) витрати на зарплату співробітників державних органів, якщо інше не вказано в Спеціальних умовах, та тільки в тій мірі, як вони пов'язані з діями, які відповідні державні органи не здійснили б, якщо б Проект не був впроваджений.

Афілійовані структури

- 14.10. Якщо Спеціальні умови містять положення щодо структур, афілійованих з Бенефіціаром, витрати такої структури можуть бути прийнятними, за умови, що вони відповідають тим самим вимогам за ст. 14 та 16, та якщо Бенефіціар забезпечить відповідність структури вимогам ст. 3, 4, 5, 6, 10 та 16.

СТАТТЯ 15 – ВИПЛАТА ТА ВІДСОТКИ НА ПРОСТРОЧЕНУ ВИПЛАТУ

Процедури здійснення платежів

- 15.1. Контрактуючий орган повинен виплатити грант Координатору відповідно до однієї з трьох процедур, як зазначено в ст. 4 Спеціальних умов:

Варіант 1: Проекти зі строком впровадження 12 місяців та менше, або грант на суму 100 000 євро та менше

(i) перший транш попереднього фінансування розміром 80% від максимальної суми, зазначеної в ст. 3.2 Спеціальних умов (не включаючи непередбачувані витрати);

(ii) сума залишку від остаточного розміру гранту.

Варіант 2: Проекти зі строком впровадження понад 12 місяців та грант на суму понад 100 000 євро

(i) перший транш попереднього фінансування розміром 100% від частини запланованого бюджету, фінансованої Контрактуючим органом на перший звітний період (не включаючи непередбачувані витрати). Частина бюджету, що фінансується Контрактуючим органом, обчислюється застосуванням відсотку, встановленого у ст. 3.2 Спеціальних умов;

(ii) наступні транші попереднього фінансування у розмірі 100% від частини запланованого бюджету, фінансованої Контрактуючим органом на наступний звітний період (не включаючи непередбачувані витрати):

- звітний період повинен становити 12 місяців, якщо інше не передбачено Спеціальними умовами. Якщо до кінця Проекту лишається до 18 місяців, звітний період повинний охоплювати весь цей строк;

- впродовж 60 днів після кінця звітної періоду, Координатор повинен надати проміжний звіт або, якщо він не здатний цього зробити, повідомити Контрактуючий орган про причини та надати огляд ходу виконання Проекту;
- якщо на кінець звітної періоду частина фактично понесених витрат, що фінансуються Контрактуючим органом, менша за 70% попереднього траншу (та 100% попередніх платежів), наступний транш попереднього фінансування буде зменшений на різницю між 70% попереднього траншу та частини фактично понесених витрат, що фінансуються Контрактуючим органом;
- Координатор може подати запит на наступний транш перед кінцем звітної періоду, якщо частина фактично понесених витрат, що фінансуються Контрактуючим органом, перевищує 70% попереднього траншу (та 100% попередніх платежів). У такому випадку, новий наступний звітний період починається з кінцевої дати періоду, охопленого цим запитом фінансування;
- також, для грантів понад 5 000 000 євро наступний транш сплачується лише якщо частина витрат, що фінансується Контрактуючим органом, від затверджених прийнятих витрат щонайменше дорівнює загальній сумі всіх попередніх траншів за виключенням останнього;
- загальна сума траншів попереднього фінансування не може перевищувати 90% від суми, вказаної у ст. 3.2 Спеціальних умов, виключаючи не дозволені непередбачувані витрати;

(iii) сума залишку від остаточного розміру гранту.

Варіант 3: Всі Проекти

(i) остаточний розмір гранту.

Подання фінальних звітів

- 15.2. Координатор зобов'язаний подати фінальний звіт Контрактуючому органу не пізніше, ніж за три місяці після закінчення строку впровадження Проекту, визначеного ст. 2 Спеціальних умов. Кінцевий термін подання фінального звіту подовжується до шести місяців, якщо Координатор не має офісу в країні, де впроваджується Проект.

Запит фінансування

- 15.3. Запит фінансування складається за зразком в Додатку V та супроводжується:
- a) описовим та фінансовим звітом відповідно до ст. 2;
  - b) прогнозом бюджету на наступний звітний період у разі запиту наступного траншу попереднього фінансування;
  - c) звітом про перевірку витрат або детальною розбивкою витрат, якщо це вимагається ст. 15.7;

Для потреб виплати першого траншу попереднього фінансування запитом фінансування виступає підписаний Контракт. Фінансова гарантія повинна бути подана разом із ним, якщо це вимагається Спеціальними умовами.

Здійснення виплати не є підтвердженням правильності чи достовірності, повноти та коректності поданих заяв та інформації.

Кінцевий термін виплати

- 15.4. Перший транш попереднього фінансування повинен бути здійснений протягом 30 днів з отримання запиту фінансування Контрактуючим органом.

Наступні транші попереднього фінансування та виплата залишку від остаточного розміру гранту повинні здійснюватися протягом 60 днів з отримання запиту фінансування Контрактуючим органом.

Однак, наступні транші та виплата залишку гранту здійснюватимуться протягом 90 днів з отримання запиту фінансування Контрактуючим органом у таких випадках:

- a) наявність одного Бенефіціара з афілійованою структурою(ами);
- b) наявність більш ніж одного Бенефіціара, який є стороною Контракту;
- c) якщо Європейська Комісія не є Контрактуючим органом;
- d) якщо грант перевищує 5 000 000 євро

Запит фінансування вважається прийнятим, якщо на нього не надійшло письмової відповіді від Контрактуючого органу впродовж зазначених кінцевих термінів.

Призупинення строку виплат

- 15.5. Не зменшуючи значення ст. 12, Контрактуючий орган може призупинити строки виплати, повідомивши Бенефіціара про таке:

- a) неналежна сума вказана у запиті фінансування; або
- b) не надано відповідні підтверджуючі документи; або
- c) Контрактуючому органу необхідно зробити запит про роз'яснення, зміни або додаткову інформацію щодо описового або фінансового звітів; або
- d) Контрактуючий орган має сумніви щодо прийнятності витрат та є необхідність провести додаткові перевірки, включаючи перевірку на місці, щоб пересвідчитись, що витрати є прийнятними; або
- e) необхідно перевірити, чи мали місце підозрювані суттєві помилки, порушення, шахрайство під час відбору та присудження гранту або виконання Проекту;
- f) необхідно перевірити, чи не порушив Бенефіціар(и) свої суттєві обов'язки за цим Контрактом;
- g) вимоги до наочності та інформування про підтримку з боку ЄС, викладені в статті 6, не задовольняються.

Призупинення строку виплат вступає в дію з моменту надіслання повідомлення Координатору Контрактуючим органом. Строк продовжує перебіг з дати, коли зареєстровано правильно сформульований запит фінансування. Координатор надає будь-яку запитувану інформацію, роз'яснення або документ протягом 30 днів від запиту.

Якщо, незважаючи на інформацію, роз'яснення або документи, надані Координатором, запит фінансування запишається неприйнятним, або виявлено, що під час присудження або виконання гранту сталися суттєві помилки, порушення, шахрайство або порушення обов'язків, Контрактуючий орган може відмовитися від подальших платежів та може, у випадках, зазначених у ст. 12, відповідно припинити Контракт.

Також, Контрактуючий орган може призупинити платежі як запобіжний захід без попередження, до або замість припинення Контракту, відповідно до ст. 12.

Відсоток на прострочений платіж

15.6. Якщо Контрактуючий орган проводить платіж Координатору після встановленого кінцевого строку, він сплачує відсоток на прострочений платіж таким чином:

- a) за переобліковою ставкою центрального банку країни Контрактуючого органу, якщо платежі здійснюються в валюті цієї країни;
- b) за ставкою, що застосовується Європейським Центральним банком для його основних транзакцій рефінансування в євро, згідно публікації в Офіційному бюлетені Європейського Союзу, серія С, якщо платежі здійснюються в євро,
- c) в перший день місяця, коли сплив кінцевий термін, плюс три з половиною відсоткових точки. Відсоток сплачується за час, який пройшов між датою закінчення кінцевого терміну виплати та датою, на яку кошти списуються з рахунку Контрактуючого органу.

Як виняток, коли відсоток, розрахований відповідно до цього положення, менший або дорівнює 200 євро, він виплачується Координатору лише на вимогу, подану впродовж двох місяців після надходження затриманого платежу.

Цей відсоток не вважається прибутком в розумінні статті 17.2.

Ця стаття 15.6 не застосовується, якщо Координатором є держава-член Європейського Союзу, включаючи органи регіональної та місцевої влади або інший орган влади, що діє в ім'я та від імені держави-члена в розумінні цього Контракту.

Звіт з перевірки витрат

15.7. Координатор повинен подати звіт з перевірки витрат для:

- будь-якого запиту наступного траншу попереднього фінансування в разі гранту розміром понад 5 000 000 євро;
- фінального звіту в разі гранту розміром понад 100 000 євро.

Звіт з перевірки витрат має відповідати зразку в Додатку VII та повинен бути складений аудитором, затвердженим або обраним Контрактуючим органом. Аудитор має відповідати вимогам технічного завдання на перевірку витрат, поданого в Додатку VII.

Аудитор повинен перевірити, чи є витрати, заявлені Бенефіціаром(ами), реальними, точно записаними та прийнятними згідно з Контрактом. Звіт з перевірки витрат повинен охопити всі витрати, не охоплені попередніми звітами з перевірки витрат.

Якщо перевірка витрат не вимагається для запиту наступного траншу попереднього фінансування, детальна розбивка витрат за попередні звітні періоди, що не були охоплені, має надаватися з кожним іншим запитом

наступного траншу попереднього фінансування, починаючи із другого запиту траншу попереднього фінансування (тобто, третього, п'ятого, сьомого тощо траншу попереднього фінансування).

Детальна розбивка витрат повинна включати таку інформацію щодо кожної статті витрат фінансового звіту та всіх записів про витрати та операцій по цим статтям: сума запису чи операції, номер в бухгалтерському обліку (наприклад, в grosбуху, журналі та іншому виді обліку), опис запису чи операції (з викладом суті витрат), посилання на підтверджуючі документи (наприклад, номер рахунку, розписки про отримання заробітної плати або інших документів) згідно зі ст. 16.1. Розбивка надається в електронній формі у вигляді таблиці (у форматі excel або аналогічному), коли це можливо.

Детальна розбивка витрат повинна супроводжуватися декларацією з боку Координатора про те, що інформація в запиті фінансування є повною, надійною та достовірною, і що заявлені витрати були понесені та можуть вважатися прийнятними відповідно до цього Контракту.

Фінальний звіт повинний завжди включати детальну розбивку витрат за весь строк Проекту.

Якщо Бенефіціаром є державна установа чи орган влади, Контрактуючий орган може замінити вимогу проведення перевірки витрат детальною розбивкою витрат.

Звіт з перевірки витрат не надається Координатором, якщо перевірка проводиться безпосередньо працівниками Контрактуючого органу, Європейської Комісії або органу, уповноваженого на це від їхнього імені, відповідно до ст. 5.2 Спеціальних умов.

Фінансова гарантія

- 15.8. Якщо сума гранту перевищує 60 000 євро, Контрактуючий орган може вимагати фінансову гарантію на суму першого траншу попереднього фінансування.

Фінансова гарантія має бути вказана в євро або валюті Контрактуючого органу, відповідно до зразка в Додатку VIII, та, якщо тільки Контрактуючий орган не узгодить іншого, надана погодженим банком чи фінансовою установою, що знаходиться в одній з держав-членів Європейського Союзу. Ця гарантія повинна діяти до її розблокування Контрактуючим органом після виплати залишку гранту.

Це положення не застосовується, якщо Координатор є неприбутковою організацією, організацією, що підписала рамкову угоду про партнерство з Європейською Комісією, є органом уряду або іншим органом влади, якщо інше не передбачено Спеціальними умовами.

Правила конвертації валюти

- 15.9. Контрактуючий орган здійснює платежі Координатору на банківський рахунок, зазначений у формі фінансової ідентифікації в Додатку V, що дозволяє ідентифікувати кошти, переказані Контрактуючим органом. Контрактуючий орган здійснює виплати у валюті, вказаній в Спеціальних умовах.

Звіти повинні подаватися в валюті, вказаній в Спеціальних умовах, та можуть засновуватися на фінансових документах в іншій валюті, на підставі відповідного законодавства Бенефіціара(ів) та відповідних стандартів бухгалтерського обліку. У такому випадку, для потреб звітності, конвертація у валюту, вказану в Спеціальних умовах, здійснюватиметься за курсом, за яким фінансування з боку Контрактуючого органу було записане на рахунок Бенефіціара(ів), якщо інше не передбачено Спеціальними умовами.

Витрати в інших валютах, аніж ті, в яких деноміновано рахунки Бенефіціара(ів), повинні конвертуватися за місячним курсом InforEuro на дату платежу або відповідно до звичайних практик бухгалтерської звітності, якщо так зазначено в Спеціальних умовах.

У випадку надзвичайного коливання валютного курсу Сторони мають проконсультуватися одна з одною стосовно змін в Проекті для зменшення впливу такого коливання. Якщо необхідно, Контрактуючий орган може вжити додаткових заходів, таких як припинення Контракту.

СТАТТЯ 16 – РАХУНКИ І ТЕХНІЧНІ ТА ФІНАНСОВІ ПЕРЕВІРКИ

Рахунки

- 16.1. Бенефіціар(и) має вести чіткий та регулярний облік виконання Проекту з використанням відповідного бухгалтерського обліку та системи подвійного запису.

Рахунки:

- a) можуть бути невід'ємною частиною звичайної системи обліку Бенефіціара(ів), або додатком до цієї системи;
  - b) повинні вестись згідно з обліковими та бухгалтерськими нормами й правилами, що застосовуються в відповідній країні;
  - c) повинні забезпечити легке визначення, підтвердження та перевірку доходу та витрат по Проекту.
- 16.2. Координатор зобов'язаний забезпечити, щоб будь-який фінансовий звіт, що вимагається за ст. 2, належно та легко узгоджувався з його обліковою та бухгалтерською системами та з відповідними обліковими та іншими записами. Для цього Бенефіціар(и) має підготувати та вести належні узгодження, допоміжні розклади, аналіз та розбивки для перевірки та підтвердження.

Право доступу

- 16.3. Бенефіціар(и) зобов'язаний дозволяти перевірки з боку Європейської Комісії, Європейського управління боротьби з шахрайством, Європейської аудиторської палати та будь-якого зовнішнього аудитора, погодженого Контрактуючим органом. Бенефіціар(и) повинні вживати всіх дій для сприяння їхній роботі.
- 16.4. Бенефіціар зобов'язаний дозволяти вищеназваним організаціям наступне:
- a) доступ до приміщень та місць, де виконується Проект;
  - b) перевіряти облікові та інформаційні системи, документи та бази даних щодо технічного та фінансового управління Проектом;
  - c) робити копії документів;
  - d) проводити перевірки на місці;
  - e) проводити повний аудит на підставі всіх бухгалтерських документів та будь-яких інших документів, що стосуються фінансування Проекту.

- 16.5. Також, Європейське управління боротьби з шахрайством матиме право проводити перевірки на місцях та інспекції, відповідно процедурами за законодавством Європейського Союзу щодо захисту фінансових інтересів Європейського Союзу проти шахрайства та інших порушень.

Якщо доцільно, висновки можуть вести до стягнення на користь Комісії.

- 16.6. Доступ представників Європейської Комісії, Європейського управління боротьби з шахрайством та Європейської аудиторської палати, а також будь-якого зовнішнього аудитора, погодженого Контрактуючим органом, що проводить перевірки, згідно цієї статті та статті 15.7, має здійснюватись на основі конфіденційності, поваги до третіх сторін, не обмежуючи дію зобов'язань згідно публічного права, що поширюється на них.

Зберігання документів

- 16.7. Бенефіціар(и) повинен зберігати всі записи, бухгалтерські та супровідні документи, пов'язані з Контрактом протягом п'яти років після сплати залишку гранту та протягом трьох років для грантів, що не перевищують 60 000 євро, та в будь-якому разі, поки не закінчиться поточний аудит, перевірка, апеляція, судовий розгляд та скарга.

Документи мають бути легко доступні та розкладені таким чином, щоб полегшити їх вивчення; Бенефіціар має інформувати Контрактуючий орган про точне місце їх розташування.

- 16.8. Всі супровідні документи мають бути наявні в оригіналі, включно з електронною формою.
- 16.9. Додатково до звітів, згаданих у ст. 2, документи, яких стосується ця стаття, включають:
- a) Бухгалтерські записи (комп'ютерні чи зроблені вручну) з бухгалтерської системи Бенефіціара(ів), такі, як загальний grosбух, додаткові бухгалтерські книги та рахунки заробітної плати, реєстри основних фондів та інша відповідна бухгалтерська інформація;
  - b) Підтвердження процедури закупівлі, такі як тендерна документація, тендерні пропозиції та звіти про оцінку;
  - c) Підтвердження зобов'язань, такі як контракти чи форми замовлень;
  - d) Підтвердження надання послуг, такі як затверджені звіти, табелі, транспортні квитки, підтвердження відвідування семінарів, конференцій та тренінгових курсів (включаючи відповідну документацію та отримані матеріали, сертифікати) тощо;
  - e) Підтвердження отримання товарів, такі як бланки доставки від постачальників;
  - f) Підтвердження проведення робіт, такі як акт прийняття робіт;
  - g) Підтвердження придбання, такі як рахунки-фактури та чеки;
  - h) Підтвердження платежів, такі як банківські виписки, дебітові записи, доказ розрахунку від контрагента;
  - i) Підтвердження того, що сплачені податки та/або ПДВ не можуть бути відшкодовані;

- j) Для витрат на пальне, узагальнений список відстаней, середнього споживання використаних транспортних засобів, витрат на пальне та обслуговування;
- k) Дані обліку персоналу й заробітної плати, такі як контракти, зарплатні відомості, табелі. Для місцевого персоналу, найнятого за контрактами на фіксований час, детальні дані про виплачені винагороди, належним чином підтверджені особою, яка за це відповідає на місцевому рівні, розділені на заробітну плату брутто, відрахування на соціальні виплати, страховку, та чисту зарплатню. Для експатів та/або персоналу, що знаходиться в Європі (якщо проект впроваджується в Європі) аналіз та розбивка витрат по місяцям фактичної роботи, оцінених на основі вартості одиниці на перевірюваний проміжок часу роботи, та розділений на зарплатню брутто, відрахування на соціальні виплати, страховку та чисту зарплатню.

СТАТТЯ 17 – ОСТАТОЧНА СУМА ГРАНТУ

Остаточна сума

- 17.1. Розмір гранту не може перевищувати максимальної суми гранту, зазначеної в ст. 3.2 Спеціальних умов, ані в абсолютних цифрах, ані у відсотках.

Якщо фактична сума прийнятих витрат по Проекту менша в кінці Проекту ніж запланована сума прийнятих витрат, вказана у ст. 3.1. Спеціальних Умов, розмір гранту буде обмежений розміром, розрахованим множенням відсотку, вказаного у ст. 3.2. Спеціальних Умов, на суму прийнятих витрат, погоджених Контрактуючим органом.

- 17.2. Додатково та, не обмежуючи право припинити цей Контракт на основі ст. 12, якщо Проект було виконано неналежно або частково – тобто не у відповідності до Опису дій у Додатку I - або пізно, Контрактуючий орган може на підставі належно обґрунтованого рішення та надавши право Бенефіціару(ам) подати власні думки з цього приводу, зменшити початковий розмір гранту відповідно до фактично виконаного обсягу Проекту відповідно до умов цього Контракту. Це також стосується обов'язків з наочності та інформування про підтримку з боку ЄС, викладених у ст.6.

Неприбутковість

- 17.3. Грант не може приносити прибуток Бенефіціару(ам), якщо інше не передбачено в ст. 7 Спеціальних умов. Прибуток визначається як перевищення надходжень над прийнятними витратами, погодженими Контрактуючим органом, на момент подання запиту на виплату залишку гранту.

- 17.4. Повинні враховуватися консолідовані надходження на дату подання запиту на виплату залишку гранту Координатором, що підпадають під одну з двох категорій:

- a) дохід від проекту, якщо інше не передбачено Спеціальними умовами;
- b) фінансові внески, конкретно надані донорами для фінансування таких самих прийнятих витрат, як ті, що фінансуються за цим Контрактом. Будь-які фінансові внески, що можуть використовуватися Бенефіціаром(ами) для покриття інших витрат, аніж прийнятні за цим контрактом, або ті, які ще не потрібно повертати донору в кінці проект, якщо вони не були використані, не вважаються надходженням, що враховується для перевірки, чи приніс цей грант прибуток Бенефіціару(ам).

- 17.5. У випадку операційного гранту, суми, призначені на створення резервів, не вважаються доходом.

- 17.6. Якщо при визначенні фінальної суми гранту відповідно до цього Контракту виникає дохід, то сума гранту має бути зменшена на відсоток прибутку, що відповідає остаточному розміру внеску Європейського Союзу на покриття прийнятих витрат, фактично затверджених Контрактуючим органом.
- 17.7. Положення ст. 17.3 не застосовуються до:
- a) проектів, метою яких є посилення фінансової спроможності Бенефіціара, якщо це вказано в ст. 7 Спеціальних умов;
  - b) проектів, які генерують дохід для своєї сталості після закінчення терміну дії Контракту, якщо це вказано в ст. 7 Спеціальних умов;
  - c) іншої прямої підтримки найбільш нужденним фізичним особам, зокрема безробітним та біженцям, якщо це вказано в ст. 7 Спеціальних умов;
  - d) стипендій на навчання, дослідження чи підготовку, виплачені фізичним особам;
  - e) грантів на суму 60 000 євро та менше.

СТАТТЯ 18 – ПОВЕРНЕННЯ КОШТІВ

Повернення

- 18.1. Координатор зобов'язується повернути Контрактуючому органу всі надмірно сплачені кошти та кошти, повернення яких передбачено цим Контрактом.
- 18.2. Зокрема, зроблені платежі не перешкоджають Контрактуючому органу видати розпорядження про їх повернення після звіту з перевірки витрат, аудиту або подальшої перевірки запит фінансування.
- 18.3. Якщо перевірка виявить, що способи визначення Бенефіціаром(ами) вартості одиниць, фіксованих сум та фіксованих ставок не відповідають умовам Контракту та, відповідно, призвели до невиправданих платежів, Контрактуючий орган має право на відшкодування коштів, пропорційних вартості одиниць, фіксованих сум та фіксованих ставок.
- 18.4. Координатор зобов'язується відшкодувати будь-які надмірно сплачені кошти Контрактуючому органу протягом 45 днів після випуску дебет-ноти – листа від Контрактуючого органу з вимогою суми, яку зобов'язаний сплатити Координатор.

Відсоток за затримку повернення

- 18.5. Якщо Бенефіціар не здійснює повернення в термін, зазначений Контрактуючим органом, Контрактуючий орган може збільшити суму, яка підлягає поверненню, додавши відсоток:
- a) за переобліковою ставкою центрального банку країни Контрактуючого органу, якщо платежі здійснюються в валюті цієї країни;
  - b) за ставкою, що застосовується Європейським Центральним банком для його основних транзакцій рефінансування в євро, згідно публікації в Офіційному бюлетені Європейського Союзу, серія С, якщо платежі здійснюються в євро,

в перший день місяця, коли сплив кінцевий термін, плюс три з половиною відсоткових точки. Відсоток сплачується за час, який пройшов між датою закінчення кінцевого терміну оплати, встановленою Контрактуючим органом, на яку платіж був фактично

здійснений. Будь-які часткові платежі таким чином спочатку покривають встановлений відсоток.

Взаємні компенсації

- 18.6. Суми, що мають бути повернені Контрактуючому органу, можуть бути взаємно заліковані з будь-якими сумам, що належать до сплати Координатору, після належного інформування. Це не повинно впливати на право Сторін погоджувати виплати частками.

Інші положення

- 18.7. Повернення коштів за ст. 18.4 або взаємна компенсація за ст. 18.6 прирівнюється до виплати залишку остаточної суми гранту.
- 18.8. Банківські витрати на повернення сум Контрактуючому органу несе виключно Координатор.
- 18.9. Фінансова гарантія, що використовувалася для забезпечення попереднього фінансування, може бути використана для компенсації будь-яких коштів, які Бенефіціар(и) повинен повернути Контрактуючому органу, а гарант не повинен затримувати виплату чи заперечувати з будь-якої причини.
- 18.10. Не обмежуючи дію прерогатив Контрактуючого органу, за необхідності Європейський Союз може, як донор, самостійно вживати будь-яких заходів для повернення коштів.

***